

Sygn. akt VIII Cz 847/16

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSO Małgorzata Kończal (spr.),

Sędziowie: SSO Jadwiga Siedlaczek, SSO Marek Paczkowski

po rozpoznaniu w dniu 28 października 2016 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku P. B.

przy uczestnictwie M. B.

o wykonanie orzeczenia o kontaktach z małoletnimi

I. B. i H. B.

na skutek zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Rejonowego w Brodnicy

z dnia 22 czerwca 2016 r.

sygn. akt III Nsm 597/15

postanawia:

1. **oddalić zażalenie;**
2. **ustalić, że wnioskodawca i uczestniczka ponoszą koszty związane ze swym udziałem w sprawie w postępowaniu zażaleniowym.**

/SSO Jadwiga Siedlaczek/ /SSO Małgorzata Kończal/ /SSO Marek Paczkowski/

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy:

1. oddalił wniosek P. B. o wykonanie orzeczenia o kontaktach z małoletnimi I. B. i H. B.;
2. odstąpił od obciążania wnioskodawcy zwrotem kosztów zastępstwa procesowego uczestniczki i ustalił, iż każda ze stron ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił, że Sąd Apelacyjny w Gdańsku postanowieniem z dnia 28 stycznia 2016 r. zmienił zaskarżone postanowienie Sądu Okręgowego w Toruniu i ustalił sposób kontaktów ojca z dziećmi, obowiązujący w chwili orzekania w niniejszej sprawie. Zgodnie z twierdzeniami wnioskodawcy, w chwili wydania postanowienia, kontakty z

dziećmi realizowane są na podstawie przedmiotowego postanowienia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku. Sąd I instancji mając na uwadze powyższe zważył, iż zabezpieczenie kontaktów wnioskodawcy z dziećmi postanowieniem Sądu Okręgowego w Toruniu z 30 grudnia 2014 r. nie obowiązuje, a aktualnie są one ustalone postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 stycznia 2016 r. Tym samym zgłoszony w niniejszej sprawie wniosek nie może zostać uwzględniony.

Uczestnik złożył zażalenie na powyższe postanowienie, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowego w Brodnicy oraz zasądzenie od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych. Skarżący zarzucił nierozpoznanie przez Sąd I instancji istoty sprawy. Podkreślił, że mimo zmiany postanowienia w przedmiocie sposobu kontaktów z dziećmi, uczestniczka nadal utrudniała wnioskodawcy realizowanie jego uprawnień w zakresie kontaktów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zażalenie podlegało oddaleniu, a podniesione w nim zarzuty należało ocenić jako nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 598¹⁵§1 k.p.c. jeżeli osoba, pod której pieczę dziecko pozostaje, nie wykonuje albo niewłaściwie wykonuje obowiązki wynikające z orzeczenia albo z ugody zawartej przed sądem lub przed mediatorem w przedmiocie kontaktów z dzieckiem, sąd opiekuńczy, uwzględniając sytuację majątkową tej osoby, zagrozi jej nakazaniem zapłaty na rzecz osoby uprawnionej do kontaktu z dzieckiem oznaczonej sumy pieniężnej za każde naruszenie obowiązku. „Odpowiednia suma pieniężna” nie ma charakteru odszkodowawczego, jednakże dostrzegalny w niej element kary sprawia, że każdorazowo przesłanką jej orzeczenia jest wina w niewykonaniu lub nienależytym wykonaniu kontaktów z dzieckiem. Z zasady odpowiedzialności opartej na winie wynika, że odpowiednia suma pieniężna powinna być adekwatna nie tylko (jak wprost mówi ustawa) do sytuacji majątkowej i liczby naruszeń, ale także do rodzaju i stopnia winy oraz charakteru i ciężaru gatunkowego zaniechania obowiązku (J. Ignaczewski, Komentarz do spraw rodzinnych, LexisNexis, wyd. 1 z 2012, k. 134). Oznaczenie wysokości sumy pieniężnej grożącej za każde naruszenie obowiązku pozostawione jest więc do uznania sądu, co nie oznacza dowolności. Sąd, oznaczając wysokość tej sumy, adekwatnie do sytuacji majątkowej osoby obowiązanej, powinien jednak mieć na uwadze, aby suma ta była „skuteczna”, czyli dla naruszającego obowiązki wynikające z orzeczenia albo ugody o kontaktach na tyle dotkliwa, aby przymusiła go do wykonania ciężących na nim obowiązków. Mimo że ustawodawca operuje zwrotem „sąd zagrozi”, w piśmiennictwie i praktyce orzeczniczej przyjmuje się, że sąd rozpoznający wniosek w tym trybie ma swobodę jurysdykcyjną i nie jest zobligowany do wydania postanowienia zagrażającego grzywną w każdym przypadku naruszenia obowiązków, w oderwaniu od jego wagi i przyczyn.

Jako zasadę przyjąć jednak trzeba, że rodzic sprawujący pieczę nad dzieckiem ma obowiązek wykonywać obowiązujące orzeczenie w przedmiocie kontaktów zgodnie z jego treścią, a drogą do jego modyfikacji jest wyłącznie tryb postępowania sądowego (art. 579 k.p.c.). Postępowanie uregulowane w art. 598¹⁵§1-2 k.p.c. ma specyficzny charakter, bo choć stanowi postępowanie opiekuńcze, to ograniczone jest do fazy wykonawczej. Z tej przyczyny sąd, choć oczywiście powinien zbadać przyczyny nieprawidłowego realizowania kontaktów, nie może poddawać rewizji dotychczasowego orzeczenia ustalającego kontakty. Co do zasady, o ile nie zachodzą podstawy do wszczęcia postępowania przez sąd z urzędu, obowiązki ukształtowane aktualnym orzeczeniem w przedmiocie kontaktów muszą być respektowane, a ich naruszenie powinno spotkać się z zagrożeniem sankcją.

W realiach niniejszej sprawy podkreślenia wymaga, iż wniosek P. B. dotyczył realizacji kontaktów z dwójką jego małoletnich synów, ustalonych postanowieniem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 30 grudnia 2014 r., wydanego w sprawie I C 1623/14. Wniosek ten, złożony w dniu 31 grudnia 2015 r. (data wpływu), dotyczy okresu 2015 r. W toku postępowania przed Sądem I instancji wnioskodawca wskazał, że na dzień rozprawy, tj. 21 czerwca 2016 r., jego kontakty z dziećmi są realizowane na podstawie postanowienia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 stycznia 2016 r., wydanego wskutek zaskarżenia przez wnioskodawcę postanowienia w tym przedmiocie. Wnioskodawca nie wskazał zatem, aby utrudnianie kontaktów nadal miało miejsce, również na gruncie postanowienia Sądu Apelacyjnego

w Gdańsku. Twierdzenie takie nie znalazło się również w rozpoznawanym zażaleniu, w którym stwierdził jedynie, że matka dzieci nadal utrudniała mu realizowanie kontaktów.

Podkreślenia wymaga, że celem postanowienia, którego przedmiotem jest nakazanie zapłaty na rzecz osoby uprawnionej do kontaktu z dzieckiem oznaczonej sumy pieniężnej za każde naruszenie obowiązku, jest realizacja kontaktów zgodnie z prawomocnym orzeczeniem sądu. Jeżeli zatem obecnie obowiązujące postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 stycznia 2016 r. jest wykonywane, brak jest podstaw do wydania postanowienia, o którym mowa w art. 598¹⁵ §1 k.p.c. Sam skarżący w zażaleniu nie wskazuje, aby obecnie jego prawo do kontaktów było naruszane. Jednocześnie w przypadku zmiany okoliczności faktycznych sprawy i utrudniania wnioskodawcy przez matkę małoletnich kontaktów z nimi, wnioskodawca będzie mógł złożyć ponownie wniosek o wydanie postanowienia w trybie art. 598¹⁵ §1 k.p.c.

W świetle powyższego, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., zażalenie należało oddalić.

Sąd Okręgowy o kosztach postępowania zażaleniowego orzekł na mocy art. 520 § 1 k.p.c.

/SSO Jadwiga Siedlaczek/ /SSO Małgorzata Kończal/ /SSO Marek Paczkowski/